

ЛЕЗО ВКП (б) КОМІ ОБКОМ. Пет 6-од во. Гачелон доныс гражд. во келло 1 ш. 50 ур. вождн келло . . 80 ур

ГАЗЕТЧЕТО БЫД НОЛ ЛУН МЫСЫ. Адрес: СЫКТЫВКАР, Вадорыв ул., 38. Телефон редакц. № 130.

№ 11 (264) Сепеда, март 26 лун, 1930 во. № 11 (264).

Породом ворсо—катишщожас выло! Нужмагом, лока ужалом,—кулакјас дор ужалом Нїотї кер, нїотї шпал оз поз колны ворын

Став породом ворсо петкодны катишщожас выло апрель 5 лун келло

Вор кыскалом муно вывти ножјо.

М рт 20 лун келло Коми област пагта петкодма катишщожас а выло сомн 63%.

Медбожын кыссоны: шожнатыса, вїнса да куломднса ворпромхозјасыс кыскалыејас. Налон петкодма катишщожас выло сомн жын породом ворыс.

МУКОД ВОРПРОМХОЗЈАСЛОН КУЈЛО ВОРЫН КОЈМОД ЈУКОНЫС.

ТАЩОМА УЖАЛОМЫД НЕКЫТЧО ОЗ ТУЈ.

Апрель 5 лун келло быт петкодны катишщожас выло став породом ворсо.

Обсполком јозодїс трудгужповинност. Быд верето крестаннлы коло мунны аслас волон кыскавны ворсо.

ВКП(б) Областувса Комїтетлн да Обл. Контролној Комїтеїјалн отувја пленум шуїс:

- 1. Ворсо катишщожас выло петкодм помавны апрель 5 лун келло.
2. Кытдны ужалыс производїтельностс кыскасыејаслыс еща выло нол кубометрон лун.
3. Тракторјасос да вдов обозјасос ужддны прамоја. Вужны кык сменаон ужалом выло.
4. Котырты ударној бригадајас воркыскалом оддодм могыс.
5. Проверїтны, кызі олмо портсоны ворлезоом оддодм могыс ВЦК-лн шуїмјасыс.
6. Чорыда тышкасны кулакјаскод, вредїтельјаскод, лока да нодемеда ужалысјаскод.

Тажо шуїмјасос быт коло портны олмо.

Колхознїкјаслы, вождстчыс гол да шоркодема крестаналы тајо ужјас вылын коло доны медвожын.

Став породом ворсо катишщожас выло петкодма!

Нї отї кер, нї отї шпал оз поз колны ворын!

Котыртчїс воркылодан бригада

Пролчї сїктын, Вїчїн селсоветулын, органїзуїтчїс вор кылдны ударибї бригада вїт мортыс. Тулыс келло најд кбсїдны кыскыны бригадаас том јдос 25 мортс. Бригадао гїкмыејасыс колхоз „Кїм“-ыс шленјас. „Кїм“ колхоз чукало мукдн вїчїнса колјасос котырты ударној бригадајас воркылодм выло.

Колхозын јуралыс.

Ужалїсны субботнїкн

1098-од кварталын ручса (Куломдн р.) артель домодор среднїо луно ужалїс субботнїкн да вочїсны 64 шпал 17 ш. 34 ур дон; сегоа кыскїс 4 шajt да 33 ур дон.

Ворлечыс.

Ворлежан сводка

Март 20 лун келло вочома да кысकोма ворсо со мында (кубометр лыдн):

Table with columns: Ворпромхозјаслн нїмјас, Вочома кубометр, Тыртома во гогороа за дањїо (%), Вблї тыртома март 10 лун келло (%), Кысकोма кубометр, Тыртома во гогороа за дањїо (%), Вблї март 10 лун келло (%). Rows include Лузса, Вїчїнса, Куломднса, Шожнатыса, Сыктывкарса, Јемднса, Мылнса, Ухтаса, СТАВСО.

Топодам кулакјасос ворлезомыс пышјаломыс

Чукломын квайт кулакос мовдодма ворсо. Најо зев омолы кыскагїсны. Луннас катишщожас ветлоны волон сомн отчыд дај отї керјон. Комїлесса сотруднїкјас кажалїсны кулакјаслыс дыша ужаломтс, лытајтмс да гїжїсны акт да ыстїсны актс сїктссоветс. Кулакјаслыс вдовјасос лої бостома да агныс гетома судс.

Ташом бригаднїкјас оз ковны

Ыб сїктссовет улыс (Сыктыв р.) Мет јол бокрын ужалїс вїчїкорса бригада. Бригада ужалїс бура, сомн откымын шленјас јанодїсны бригадасс. Мукдн бригаднїкјасыс керсс кыросомаос сомн отар боксс, а модар бокыс колмо кыросытс да сувјытс, буракс, чajtомаос бергодлытс прїмїтасыс.

Кулакјас нонсс куртоны

Шожнаты воручастокын, 1079 кварталын, прїјомщїкјасыс гурромаос кулак кїподулс. Сен ужалыс кулакјас барн тужо олони: кыскалоны кер да асгамон ужалоны. Летчодлоны сомн сїјс керјасос, кодјас абу тырромаос да кытї туж оз ков лбсодны. Лым пїо тыром керкасс колјалоны да сїјс щоктоны летчодлыны гол да шоркода олыс крестанаос.

Вот танї збыл-выло ужалоны кулак самон, кулак индалом геры. Совет суд, вїчодлы.

Кык ужалыс выло слушашщї

Јовкожса учпромхозулын (Удора р.) Еншы-ју вылын ужалоны 2 шпалвочыс. Онс ло саломаос 200 шпал. На дорс учпромхоз пуктома торја дегагнїкос, мынтс 80 шajt, тдыс. Будїлнїк.

ВКП(б) Центральнoї Комітетлoн шуoм

Кoлхозјас лoсoдoмын партијалыс тувітсo зугoмнoд вермасoм јылыс

(Печатајтам жењoдoмoн)

Кoлхозјас лoсoдoм куџа уж мунoм јылыс ЦК-o вoд јуорјас петкoдoлны: збылыс да пoкыда кoллeктивітaтcіја мунoмкoд oтшoц СССР-ca кушoм oурo рaјoнјасын ем партијалыс клacсoвoј тувітco зугoмјас.

Медвoз торкoд aсвoлaа прінтcіп кoлхозјас лoсoдoмын. Мукoд рaјoнјасac aсвoлaаc пырoмo вeжoны кoлхозo мырдoн пырны шoктoмoн, пoвoдoлoны раскулaчітoмoн, бoрјыгaн прaвa мырдoмoн да c. в. Та вoснa „раскулaчітoмјас“ улo кoн oурo вeкaлoны шoркoдoмa да, вeсіг, гoл крeстaнa. Мукoд рaјoнac „раскулaчітoмјаслoн“ прoчeнтыс кaјo 15-oз, a бoрјыгaн прaвaыс лoшітoмјаслoн 15-20%-oз.

Таџнaд лoд торкoмa Лeнінлыс індoдoсo—кoлхозјас вермасны лoны, вынoавны да oвны сoмын сeкi, кoр нaјo чужoны aсвoлaы. Сіџ-жo торкoд XIV парткoнфeрeнтcіјaлoн шуoмыс, кoдi oз лeз нyдoны мырдoнa мepoпpіяттoјac кoлхозјас лoсoдoгoн. Торкoд СССР-ca СHК-oн да ЦК-oн вынoдoм зeлскo-хoзaјcтвeннoј aртeлeн oстaв, кoнi вeккыда вiстaл oмa—бaтpaкјac, гoл да шoркoдoмa oлыс крeстaнa сeшoм-тo oіктыс aсвoлaыс oтyвтчoны oельскo-хoзaјcтвeннoј aртeлe.

Тајo вeжoдoлoмјacкoд шoц мукoд рaјoнјacын eмo лeзны пoзтoм, зeв лoк лoдoтoрјac—oлaн кepкaјac, пoснi скoт, кyрoг-зoзoг, јoв oettoм, cкoт мырдoн oтyвтoм да тaкoд шoц—apтeлa фopмa кoлхозјacыс, кoдi кoлхозјac лoсoдoмын мeдыжыд да вeккыдтy, кoммyнaд чeтчыштны кoсјoм. Сeшoм јoыс вyндoдoны—oіктa oвмoсы мeдыжыдoрјыс aбy „кyрoг-зoзoг“ лoбo „oгyрeчнoј“ пpoблeмa, a зepнoвoј пpoблeмa. Вyндoдoны cіјo—кoлхозјac лoсoдoмын oнi мeдкoлaн да мeдвepмaн-тoрјыс aбy кoммyнa, a oельскo-хoзaјcтвeннoј aртeлe. Сіџ-кo, кoкнiа мoв-пaлoмoн oз пoз чeтчыштны apтeлeгaн кoммyнa фopмaд.

Мeдбoрны ЦК лыдoдo кoлaнaбн-індынны партијалыс тувітco нoнoм вылo пoзтoм вeжoдoлoм вылo, јeнлы eскoмкoд вepмaсoмын, cіџ-жo кaр да зiкт кoст нoдoсoм-вyзaвoмын. Мi тaнi шуaм, aдмiнiстpaтивнoјa, oіктыс yнжык oлыeјac кoсјyтoг, вiчкoјac тyпкaлoм јылыс, кoдi вaјoдo јeнлы eскoм-сo вынoдoмoдo, yнaлaын рынoкјac да бaзaрјac бырoдoмo, мыј вoснa кapoс снaбжaјтoм зeв јoнa чiнo. Тaшoм вo-чoмтoрјacыс кoдјacoс нyдoдoны „шyгa-выв“ oopнјaca плaг улo зeбeдoмoн, збылвылaс oтcалoны кoнтрeвoлyтcи-oнepјacлы.

ЦК лыдoдo тaјo вeжoдoлoмјacкoд кoлхозјac cоdомын мeдыжыд пaдмoдaнтoр-јoн да мiјaн клacсoвoј вpагјacлы вe-кыд oтeдoгoн.

ЦК лыдoдo—вoзo вылo кoлхозјacлoн oдјo cоdoмыс да кyлaкoс, кыџ клac-сoс, бырoдoмыс oз вepмы мyнны тaјo вeжoдoлoмјacкoд пыр-жo бырoдтoг.

ЦК шoктo партиoргaнiзaтcіјaлы:

1. дyгдынны oнoз кyшoм oурo вoлoм мырдoнa пpaктикaco кoллeктивітaтcіја yжac. Тaкoд шoц пaккыда нyдoны yж крeстaнaoс aсвoлaыс кoлхозјaco кыскoм куџa да кoтыртoм кoлхозјac вынoдoм куџa.

2. Ужaлысјacлы јoнжыкa вiчoдлынны кoлхозјacлыс oвмoсo бyрмoдoм вылo да мyјac вывca yж кoтыртoм вылo. Нyдoны хoзaјcтвeннoј да пaртіјнo-пo-литичeскoј мepoпpіяттoјac кoлхозјac лoсoдoмын вoчoмтoрјacкoд зaкpeпiтoм мoгыс.

3. Oз пoз лeзны oельскo-хoзaјcтвeннoј aртeлeјacoн oельскoхoзaјcтвeннoј кoммyнa oстaв вылo вyжны, oкpкoл-хoзoсoјузјac, лoбo oкpиспoлкoмјac вынoдoдтoг, да дyгoдны мырдoн oтyвтo-мыe oлaн кepкaјac, пoснi скoт, кyрoг-зoзoг да јoв oettoм cкoт.

4. Відлaвны раскулaчітoмјacлыс да бoрјыгaн пpaвaтoмјacлыс oпiсoкјacкoд да пыр-жo вeккoдoны вoчoм oшыбкa-јacкoд.

5. Чoрыдa pyкoвoдcтвyтчынны кy-лaкјacoс да бoрјыгaн пpaвaтoм мy-кoд јoзoс кoлхозo нe лeзoм јылыс пpaвилoјacoн, [тoр]oдoм тaјo пpaвилoыс вoчны пoзo cомын сeшoм oemјacлы, кoнi eмoс oвeт влaст oр сулaлыс гoрoд пaртизaнјac, гoрдapмeјeчјac да кpacнoфлoвeтcјac (paдoвoј да кoмaнд-нoј), oіктa шкoлaын вeлoдoяc, cо-мын мeд нaгaн вoлі пopyчaтeлствo aслac oemјaca шлeнјac вылac.

6. дyгoдны рынoкјac пoдлaлoм, бoр лoсoдoны бaзaрјac, лeзны вyзaсны ры-нoк вылн крeстaнaoс, шoц кoлхoз-ныкјacoс aслaныс пpoдyктaјacoн.

7. Пыр-жo дyгдынны тyпкaвны вiч-кoјac aдмiнiстpaтивнoј пoрaдoкoн, aбy-кo yнжык oлыeыс cы јылыс шуoмaдo. Лeзны вiчкoјac тyпкoм cомын сeкi, кoр yнжык крeстaнaыс збылыс cіјoс кoсoдoны, cкoдјacлыс шуoмјacкoд Oбic-пoлкoмјacoн вынoдoмoн.

8. Ужaлыeјacoс, кoдјac oз кyжны лoбo oз кoсјынны нyдoны чoрыдa вep-мaсoм партијалыс тувітco вeжoдoлoм-кoд, чoвтaвны yж вывoыс да вoжны нaјoс мyкoдoн. ВКП(б)Цeнтp. Комiтeт.

Бырoдны „шyгaвыв“ кyсынјac

Oткымын oіктaјacын (Пaл, Вылгoрт, Кoјгoрт) кyлaкјacoс бырoдaн пoлитикaco aбy гoгopвo-мaдe да бyрa дyмaјттoг кyтчыeмaдe нyдoны раскулaчивaњo. Тaшoм yж лoдo кyлaкјac oр yжaлoм—кoнтрeвoлyтcіја yж.

Быд oіктeсa yжaлыeы кoлo тoдны:

1. Кyлaкјacoс бырoдoм пoзo нyдoны cомын oіктaјacын, кытoнi eшa вылo кoтыртoмa кoлхозјaco 50-60% став oвмoсыс.

2. Кытoн кoллeктивітaтcіја oз-нa мyн, лoбo cомын зaвoдiтчoиc, кyлaкјacoс лыквiдyрyтны oз-нa пoз. Кoлo нaјo вылo пyктыны зaкoн oepтi вoтјac, вoрлeзaн да нылoдaн нoрмa да мyкoд нoгoн зeскoдoны, мeд cіјo oз вep-мы јoнa нapтiтчынны yжaлыe јoз вылн.

3. Кyлaкјacлы пaныд быд oіктeсoвeт бepдын кoлo кo-тыртны бaтpaкјac да бeднaкјac пoвcыe тoпыд гpyппa-јac. Тaјo гpyппaјac пыр кoлo нyдoны став yжјac кyлaк-јacoс зeскoдoм да бырoдoм куџa. Кyш aдмiнiстpaтив-нoј мepaјacoн, бaтpaкјac да гoл крeстaнa гpyппaдн вiд-лaвтoг, кyлaкјacoс oз пoз вyјaвлaјтны. Гpyппaјacлы кo-лo пpaмoјa кyтчыeны yжaвны.

„Комі колхозник“ чукcалo гaзeт став лыдoдыeјacoс гiжeны мiјaнны aбy-o нaјo oіктын „шyгaвыв“ кyсынјac, eз-o зaвo-дiтны бырoдны кyлaкјacoс кyш aдмiнiстpaтивнoј мepaјacoн дoрвыв кoллeктивітaтcіја нyдoдoг. Тaлyнјa гaзeтын мi лeзaм ВКП(б) ЦК шуoм кoлхозјac тeчaн yжeы лoктoрјac бырoдoм куџa. Тe cіјoн i pyкoвoдcтвyтчы.

Белькoр! Комі колхозник вiтчyoдo тeчaн јyбpјac.

Пiомoјac мoдoдoчoны мaркaтoг.

Вoгeіс мeждyнaрoднoј мoд cјeзд coјуз дpyзeј СССР-лoн

„СССР гырыс вoгкoвјacoн мунo cотcиaлизмaњ“

Бepлiн (ТАСС мapт 24). Мeждyнaрoднoј мoд cјeзд СССР дpyгјacлыс вoгтiс Мјyнтceнбepг јoрт. Вoстiгac cіјo вiстaліc—гepмaнiјaca пpaвiтeлствo-пo eзгeт paзpeшeњo лoкны cјeзд вылo Сoвeт coјузca пpeдcтaвiтeл Јeвpeинoв јoртлы. Англијaca дeлeгaтcіја вoзјoм oepтi cјeзд пpeзидиyмo ставoн бoрјiсны Јeвpeинoв јoртoс. Мeдвoздa вo-пpoс cјeзд пoвeсткa вылн вoлі „СССР-лoн пoлoжeњo да мeд-вoздa вo 5 вoгa плaн нyдoдo-млoн“. Aльбpeхт јoрт cјeзд вoзын вiстaліc, кyшoм yжыд вoг-кoлoн СССР-ын мунo cотcиaлизм нoгa oвмoс тeчaн yж. Вiт вo-гa плaнсo лoсoдoм бoрын—iндic дoклaд вoчыс—Кaутcкiј шyіc плaн oлoмo нeпoртaнaдн, a СССР-ca yжaлыe вoјтыр cылы вoчa бoтчiс тыртны плaнсo нoл вoдн.

Бepлiн (ТАСС, мapт 24). Еce-ceнын вoгeіс мeждyнaрoднoј мoд cјeзд Coјуз дpyзeј СССР-лoн. Кoнфeрeнтcіја вoзвaн лyн-гыс пaныд вoлі iнтepнaтcиoнaл-

1929 вoд Јaпoнiјaын вoлі 1949 кыпoдчoм кpe-cтaнaлoн

Тoкиo (ТАСС, мapт 22). Јaнвap 10 лyн 1930 вo кeжлo чyкoртoм oвeдeњeњoс oepтi Јaпoнiјaын 1929 вoдo вoлoмa кpeстaнaлoн 1949 кыпoдчылoм, лoбo 735 кыпoдчылoмoн yнжык 1928 вo-ын дoрыс.

Гepмaнiјaca фaшiстјac бapa oтi рoбoчoјoс вiіcны

Рeнтгeнтaлын (Бepлiн улын) мapт вiтoд лyндo рoбoчoјјac вылo yскoдчывліcны вoopyжoннoј фaшiстјac. Рoбoчoј Aльбepт Кyбoвoс фaшiстјac вiіcны.

Нapтiнa вылн: фaшiстјacлы пaныд мyнaн лыгaыс тoм јoз Aльбepт гoрт вылo пyктoны вeнoк.

Боревөй өдөн лөгөдчыны кылөдчиг кежлө!

Өдјө организованиј, робочөј контроль улын лөгөдчыны кылөдчиг кежлө

Жын вөрыс таво лө кылөдөма лотоквасөн. Быд лотокваын лө 3000—4000 кубометр вөр.

Лотоквас вөчөм заводитчис-нын. Борја јуөрјас сертї вөчөма вөрпромхозјаслөн:

Кулөмдинсалөн—15 матка вөчөма да заводитөма вөчны 8. Ставсө колө вөчны 30-өс.

Шојнатысалөн—вөчөма сөмын 4, заводитөма 18. Колө вөчны 35.

Сыктывкарсалөн—вөчөма 11, заводитөма вөчны 8. Колө вөчны ставсө 40. Шпалјас кылөдөм вылө вөчөма 19 обруч.

Визинсалөн—18-сыг вөчөма 5 да заводитөма вөчны 3.

Јемдинсалөн—50-ыг вөчөма сөмын 13, заводитөма вөчны дасөс.

Лузсалөн—17-ыг вөчөма 7, заводитөма вөчны 8.

Мылдинсалөн—10-ыг нї өтї абу-на вөчөма, заводитөма вөчны 6.

Чуксалам гелкорјасөс гїжны „Комі колхозниклы, кызі мунө кылөдчиг кежлө лөгөдчөм да медагөм.

Став верөтө крестаналы колө медасыны кылөдчиг кежлө. Колхозникјас. сетөј пример асланыд организованностөн.

Төвса пурјасөм мунө назөн

Мажаса учпромхозулын таво лө зев уна вөркылөдан — 100 гурс кубометр гөгөр. Мед одјө пырыг вермисны кылөдны тајө вөрсө колө 1.238 тувсалыг дај јешщө вел уна квалификатсијаа робочөј: лотсманјас, мастрјас да с. в. Март 10 лун кежлө, тувсавны медалыг агентјас, вегіна өтї мортөс абу медалөмаөс. Ветлөны өктјасын, а өктад јөзыд абуөг—вөрө, керлезыөјас дорө агентјас оз мунны.

Учпромхоз ескө керкылөдан плансө вөчөма-нын да шкапын кујлө—јөз костө оз петкөдны.

Маткајас вөчалөм мунө некуйтчө шогмытөма. Колө вөчны 31 матка, а вөчөма сөмын өтїкөс. Колө өдзөдны.

Учпромхоз улысса аппаратјасөс оз гөтөвит керкылөдиг кежлө. Онөз некущөм туддөд-на абу сетөма.

Кызі использујтны кулакјасөс керкылөдигөн, кущөм уж дінө индыны да мукөдтор, нинөм-на оз төдны. Таз вермасны тувсалан кадас кулакјас гортас овны. Колө өнїсаң-жө индыны налы уж, медаг лок јујасө.

Кооператив гојан-јуанөн снабжјтны лөгөдчө бура коф, сөмын јај да выј лөгөдны оз вермыны, өктсөвет оз лең начкавныс мөсјасө-да. Ферт, ескө Мажасыд сурас-на лыстытөм мөсјасыд-да. Сіктсөвет зелөдчө.

А. Рочев.

Ухтаса вөрлезыөјас тыртөны задањнө 120 прөчент вылө

Ухтаса вөрпромхозлөн вөрлезан ужыс дыр кысгис бөрын, бөрја вылыс сөмын өдзис. Онї кер вөчөм ештө-нын. Кер кыскөм пунктөма бура коф-жө, да көсјөны плангыс унжык кысыны 20% вылө (ставсө—120%).

Шпал вөчөм мунө жеба. Шпал вөчан задањнөсө Комилес сетөма вывті сөрөн, да сы понда шпал вөчан ужас лөи ыжыд щупөд. Мөд-кө, Ізва кытыдыг вөрпромхоз коріс бур шпал лөсјыгјасөс, а сетыгањ ысталісны кодјас кїјаныс черсө-на абу куглывлөмаөз; нөтї плөтнык абу. Тащөм шпал вөчыгјаснад уна шпалтө он вөч. Онї со, сөгга шпал вөчан плансө оз вермыны тыртнысө.

Митреј Јак.

Кыпөдны өдсө Ташса (36 кв.) вөрлезыөјаслыг

Мед өтї кер ез кол кыскытөг

36-өд кварталын (Таш) вөрлеөма 26000 кубометр. Лїбө 105% задањнө сертї. Тајө лыдыс кагїшще вылө кыскөма сөмын-на 45% март 23-өд лун кежлө. Лым улын вөрын кујлө на 36% вөр чукөрттөм. Тајө чукөртөм вылө быд лун (14 лун чөж) колө 220 вөв да чукөртөмыс мед вөлі лун кежлас не ещажык 2000 керјыг. Сөгга јї туж куза кыскавны колө быдлун не ещажык 2500 керјыг. Та вылө колө 125 вөв быд лун. Сїзкө став вөлыс 345, а март 23 лунө вөлі сөмын-на 281 вөв. Јї туж вывті кыскагөм онї лөгыда мунө, өтї вөлыс Комилес обозыс өтчыднас кыскө 20 керјөз.

Сөмын та вөсна керлеөмөн вегкөдлыгјаслы жујжавны оз поз. Керкыскалан норма колө нөшта-на содтыны, мед өтї вөв ез кол тыр нагрукатөг. Став керјыс лө кыскөма сөмын ужалан вынсө бура јуклөмөн (распределјтөмөн).

Озолса кооперативлы колө төждыны мед бура муніс 36-өд кварталө груз кыскалөм. Уж торкалыгјасөс да омөла ужалыгјасөс колө сетны судө.

Ільвапыс.

Пуктыны став выннимөс вөркылөдөм бура нуөдны

Кардор (Гевроста, март 24). Повөдда төдмалан тсентралнөј бјуро вїсталөм сертї Севернөј-двіна таво вөггас апрель төлыгын којмөд декадаас. Вөркылөдан кадөз коліс Војыв крајын сөмын өтї төлыг-нын. Вөркылөдан көлуј-кө (такелаж), оз ло бөгтөма тырмымөн, сөгга флот оз-жө тырмы, да ва вөггөм бөрын вөзза төлыгнас вөртө кылөдны лоас торја сөкыд.

Вөркылөдиг кежлө лөгөдчөмыс мунө вывті лөка. Фелөыс абу сөмын сы сајын, мыј такелаж да парекөдјас срок кежлө, гашкө оз вермыны вајны. Колө мобілізујтны став обществентсө, став вынсө, став торсө, мыј ем места вылын, мед вермім вөзза төлыгнас, оз-кө во став колан торјыс, сїз, кызкө бергөдчыны. А места вылын некущөм төлк абу. Гөгөр расхлабанност да плантөм уж. Вөр участокјасө планыс абу-на

воөма. Јујас весалөм јылыг да төвсањ керсө пурјалөм јылыг абу думыштлөмаөс. Кер кылөдыгјасөс тырмымөн вөр кылөдны заводитиг кежлө, буракө, оз ло медалөма. Март 20 лун кежлө Крај сајыг медалөма сөмын 640 мортөс. СТО щөктис бөгтны учот улө став флотсө да такелажсө, мыј ем кущөм сурө организатсијааслөн да частнөј јөзлөн да сетны ставсө вөркылөдөм вылө. Сөмын некущөм округсаң-на ез во некущөм јуөр, мыј вөчөма тајө шуөмсө олөмө пөртөм куза. Кардорын март 20 лун кежлө герам петмөнеща бөгтөмаөс учот вылас: 14 тонна јакөр, 30 тонда чеп да 113 тонна тсынкө-вөј снаст.

Онї војс медаответственнөј кад. Колө вөрлеөмтө помавны дај лөгөдчыны. Колө торја чөткөја јукны выннимөс да бурмөдны ужнымлыг качествөс.

Көсјөны тыртны нормасө 130% вылө

Чуксалөны мукөд вөрлезыөјасөс

Чупроваса вөручастокын (Удора р.) Јітуга јуын Мадмөсын ужалө 15 мортыг артель. Öтїлаын најө гојөны, гортаныс ез петавны рөштво дырјї нї вїзө-пырїгөн. Тыртисны-нын норманысө сонан прөчент вылө да көсјөны вөчны 130% вылө. Ставыс нөбісны зајом 5 шјтөн вылө. Рөштво лунө ужалісны субботныкөн.

Артель чуксалө вөтчыны ас бөрсасы мукөд вөрлезыөјасөс.

Улашев.

Ордјыган знамја өдзөдө уж

Көрткерөс учвөрпромхозын 19-өд кварталын ужалыгјас бөгтисны рајонувса гөрд знамја. Потолітсын јорт аслас ічөтїк докладын ошкіс ужалыгјасөс зїла ужалөмыс. Сы бөртї керлезыөјас сөлөмгањ шуісны чорыда кугны тајө знамјасө, чорыда ужалөмыс нөтї не летчыны да чукөстисны на коф-жө зїла ужавны мажаса да мордінса участокјасыг ужалыгјасөс.

Гїжыө.

Брігада ужалө бура

Ыб өктсөвет улын, Мет јол бокса Феланкаын ужалө вөрлезан брігада 16 мортыг Гојөны өтувјөн. Уж вывгыд пырїг кежлө гојаныд даг-нын. Бараксө вїзөны зев пелька. Ужалөны зїлөмөн, шуөны кык морт вылө 20 керјөн вөчөмөн. КЫРГ.

Вөрлеөм ныр сетам госу-даретволы өтсөг стрөйтны вылө фабрік-заводјас, ну-жөдны вылө көрттуј да шөг-еге тужјас, вөчны вылө аеропланјас.

Со кызі кулактө вөрад ужөдөны

Ыбса учвөрпромхозын (Сык-тив р.) Вөрју устїын прїјомщїк Торлопов кутіс вөрыг гортас летчыг кулакөс, Закаровөс. Летчө сїјө вөлі кык вөлөн. Сөгга сетчө лөктис учпромхозса јура-лыгөс вежыг Шыпїтсын да ін-структор Тукаін. Најө бөгтөисны да кулактө ез і леңны гортас летчыны. Со најө кызі кулактө ужөдөны.

Тувсов гора-көза кежлө колхозжасын прімернөй робочөй программа (СССР-са Колхозцентр бердса правленьнөлөн прімітөма март 1-өд лунө)

I.

Візму ужалом куза индөдјас, візму площау учотө боетөм да производственнөй участокјас вылө јуклөм.

Гөрны петтөз нуөдөны көза кежлө со кушөм лөөдөчан ужјас;

1. Візму ужалөм куза индөдјас, візму площау учотө боетөм да производственнөй участокјас вылө (пөселөк) јуклөм.

Лөөдөны гранічајас колхозса став візмүлө.

Көзана площау да производственнөй участокјас торјөдчөны торја мујас вылө—нан көзәјас көзөм улө, пропашиној культурајас улө, өтувја градјас улө да с.в.

Производственнөй участокјас торјөдчөны торја мујас вылө, медем лөөдөны ыжыд мујас өткоө көза улын.

Колхозын-кө өтувтлөма уна өікт, быд торја өікт 400-500 гектарыө не ешажык муөн лөө торја производственнөй участөкөн.

Производственнөй участөкө колө сіз лөөдөны, медем сіјөс обслүжөвәјтныс позіс өіктөаныс.

Тәјө ужыс нуөдчө колхозса шленјас торја группаөн правленьнөған индөм јурнуөдыө вескөдлөмөн.

Тәјө ужсө нуөдныс колхозса правленьнө лөөдө стөк, сөмын сіјөс ковмас помавны 10 лун өзөвыө көза кад заводітчытөз.

II.

Көза кежлө робочөй скөт лөөдөм

а) Став робочөй скөтыс јуклыө—өкыд ужјас (гөрөм, радөвөј өејалкаөн көзөм, сіскөваннө да с.в.) ужавны вермыө вылө да көккыджык ужјас(агсавны, көјдысјас шыблалөм да с.в.) вылын ужалыө вылө, татчө пырөны робочөй молоднөк да мөсјас, көні тәјө ковмас;

б) торјөдчө көрым фонд; көза кад кык вежон өзөвыө скөтсө колө јона вердны;

в) быд өіктын индыө өві колхознөк первоја өтсөг скөт өіөмөм дырјө өетөм вылө. Тәјө колхознөкјас боөтчөны ужас сөмын ветпунктјас вылын інструктөрујтөм бөрын.

Ужыс нуөдө колхозса шленјас группаөн ветперсоналкөө өтув, правленьнөдөн индөм старшөј руковөдөтел руковөдствө улын.

III.

Візму ужалан машінајас лөөдөм да ремонтөрујтөм.

а) өтувтөм візму ужалан машінајас, көлуј да транспорт пышкыө бөрјыөө ісправнөй інвентар тувсов көза нуөдөм вылө тырмөм выјөз. Кіөсөм да важмөм інвентар (гөр, пу агасјас, важмөм плугјас да с.в.) бракујтчөны. Гөран-көзән ужјас-кө ужавныс інвентарыс оз сүзөы, інвентарсө колө сүзөдны машінајасөн снабжәтыө організатсіјасөған.

б) Машінајас, транспорт да мукөд көлуј ремонтөрујтөм вылө мобөлізүјтчөны став колхознөкјас: кузөнечјас, маөтерөвөјјас, плөтнөкјас, столарјас, бөндарјас да мукөд.

в) Став інвентарыс өзөвыө јуклыөө брөгадәјас костын производственнөй мојас өөртө.

Ужыс нуөдө колхозса шленјас группаөн, старшөј руковөдөтел вескөдлөм улын.

г) Організүјтны походнөй маөтерскөјјас візму ужалан көлуј ремонтөрујтөм могыө му вылын.

IV.

Көјдысјас

а) Лөөдөны нормајас торја көзәјас көзөм вылө;

б) төдмавын чужанлунсө көјдысјаслыө;

в) сүзөдны тырмыөм матерјалјас протравлявәннө вөчөм вылө;

г) лөөдөны да чүкөртны колхозса шленјаслыө тара;

д) лөөдөны пөрадок көјдысјас көзөм вылө вәјөмсө, вөзөмсө і охранасө;

е) лөөдөны места да пөрадок, кызі нуөдны көјдыс протравляјтөм;

ж) өзөвыө нуны көјдысјассө участөкјас вылө.

Тәјө ужыс нуөдө колхозса шленјас торја группаөн руковөдөтел индөлөм да ответственноө улын, көјдысјассө протравлявәјтөм вөчны агрономјас консултатсіја өөртө өбязательнө.

V.

Көрымјас

а) Местнөй опыт өөртө да хоәјствөннөй возможностјас өөртө лөөдөны нормајас робочөй скөт вердөм вылө көза кад дырјө көза кад өөзын;

б) өкыд көрымјас чүкөртны өтувја фондө;

в) лөөдөны пөрадок көрымјас, вәјөм вылө да вердөм вылө көза кад дырјө;

г) лөөдөны пөрадок көрымјас мујас вылын вөзөм вылө, торјөдны торја фуражөрјасөс.

VI.

Өіјөс-завод

а) Лөөдөны робочөй скөт быд јур вылө колана өіјөс-завод (өіјөсјас, өөфөлкајас, домјас да мукөд колана көлуј);

б) лөөдөны өіјөсјас пөчөнітөм, шорнөкјасөс мобөлізүјтөмөн;

в) прөверөтны өіјөсјас көза кад вежон өзөвыө быд вөв вылын мерајтөмөн;

г) лөөдөны өіјөсјас пөчөнітөмсө мујас вылын ужалөгөн;

д) торјөдны запаснөй өіјөсјас тувсов көза кад кежлө.

VII.

Робочөй скөт, вөзму ужалан машінајас, транспорт, көјдысјас, протравлявәјтан матерјалјас, робочөјјасөс уж вылө көза кежлө индөм јылыө

а) Робочөй скөт, вөзму ужалан машінајас, көјдысјас, робочөјјасөс уж вылө јуклөм вөчөө робочөй брөгадәјас өөртө;

б) быд брөгадәлы тувсов ужјас кежлө торјөдчө торја площау. Площауөсө ыжда өөртөыс колө сіз вөчны, медем өөкө брөгадәыс өз вөв јона ыжыд скөт, інвентар да робочөјјас лыд өөртөыс. Брөгадәын колө мед өөкө быд лун вермөс ужавны 30-50 мөрт кымын.

Колхознөкјас прөкреплајтчөны брөгадәјасө (пөзө-кө ортча өвмөсјасыө) учөтөн мед өөкө вөлі рөзөрвнөй робочөй вын. Брөгадә ужнас вескөдлө брөгадөр;

в) колхознөкјас-робочөјјас торјөдчөны брөгадәјас вылө тувсов гөра-көза кампаннө помөстөз. Брөгадәјас состав јылыө спісөксө колө өзөвыө өшөдны, медем быд колхознөк 10 лунө өзөвыө гөра-көза кадөз төдіс назначөннө јывыөс, сылы колө төдны асыөс брөгадөрсө да сүзөдны сыған колана индөдјас.

Гөра-көза кежлө лөөдөгөн өтчыд вежон пын не ешажык чүкөртчө прөізводственнөй посөленнөй совөшщәннө колхозса шленјаслөн, совөшщәннө вылын уполномөченнөјјас төдмалөны гөра-көза кежлө лөөдөчан ужјас му-

нөмкөд. Та кыңә брөгадөрјас нуөдөны торја бөгөдәјас колхознөкјас пөвсын да інструктөрујтөны најөс.

VIII.

Тувсов гөра-көза кампаннөдөн вескөдлө колхозса правленьнө. Текушчөј ужсө нуөдны правленьнө индө асөаныс уполномөченнөјөс, сылы подчөнајтчөны торја ужјасөн руковөдөтелјас.

Колхозжасын, көні уна прөізводственнөй участөкыс (өіктыө), правленьнө быд участөк вылө (өікт вылө) индө уполномөченнөјөс.

Колхозса уполномөченнөјлы колө:

а) вөзөдны колхозлөн көза кежлө вынөдөм план өпөмө нуөдөм бөреан;

б) быдлун рытнас уполномөченнөј вөчө доклад правленьнөлы гөра-көза кежлө лөөдөчан ужјас нуөдөм јылыө да көзөг дырјө ужјас мунөм јылыө;

в) лункөмсөсөн "вопынны прөізводственнөй быд участөкө;

г) вөзөдны медем кадын вөлі вәјөма местајас вылө көјдысјас, інвентар, көрымјас, машөнајас да мукөдторјас;

д) ужнас руковөдөтелјасөс інструктөрујтөм;

е) ковмас-кө пуктыны взыскәннөјас, вөштыны уж вылыө да пуктыны вылөјасөс ужјаснас руковөдөтелјасөс;

ж) вөзөдны пуктөм задаәннөјас өлөмө пөртөм бөреан да вөзөдны прөізводственнөй участөкжасын уж нуөдөм бөреаныс качөство бөкөаныс;

з) өөтавын нарадәјас да вежлавны ужјасөс прөізводственнөй участөкжасын, Прөізводственнөй участөкјас (өікт) бердса уполномөченнөјјас вылө пуктыөны со кушөм мојас:

а) лөөдөны көза кежлө конткретнөј план;

б) вөвјасөс, інвентар, көјдысјас, робочөјјасөс торја брөгадәјас костын јуклөм;

в) брөгадөрјасөс да ответственнөй робөчнөкјасөс інструктөрујтөм;

г) быд лун вылыны быд брөгадәө да вескөдлыны најө ужнас;

д) колхозса уполномөченнөјлы вөчны докладјас ужјас мунөм јылыө;

е) вескөдлыны ужнас көјдысјас, му вынөдөанторјас, көрымјас, інвентар места вылө вәјөм куза.

Прөізводственнөй участөк бердса уполномөченнөјјас өөтөны брөгадөрјаслыө спісөксө колхозса правленьнөлы вынөдөм вылө. Брөгадөрјас вылө пуктыө:

а) лөөдөны да јуклыны брөгадәса шленјасөс торја ужјас вылө;

б) бура інструктөрујтны брөгадәса шленјасөс;

в) нуөдны учот брөгадәса уж куза да торја колхознөкјас уж куза;

г) туйдөдлыны брөгадәса ужнас, вөзөдны брөгадәөн уж нуөдөм бөреан качөство бөкөаныс;

д) өөтавын нарадәјас көјдысјас, көрымјас, прөдовольствөјө вылө да с. в.

е) быдлун вөчавны докладјас өіктса уполномөченнөј өөзын ужјас мунөм куза.

Өөжан-јуан лөөдөм јылыө

а) Мујас вылын ужјас мунөгөн лөөдөчө артелөн өөжан-јуан.

б) общөй пөрадоксө өөжан-јуан лөөдөм куза лөөдө колхозса правленьнө. Общөй указаәннөјас өөртө быд артел лөөдө артелөн өөжан-јуан пөрадоксө;

в) быд артелын торјөдчө артелшөк, сы вылө пуктыөө мог лөөдөны артелөн өөжан-јуансө, прөіпуктјас кадын вәјөм да најөс вөзөм, пөсүда заптөм.

г) Артелшөк распөражөннө улө өөтөдны кымынкө колхознөчә гөра-көза став кад кежлө.

д) артелшөк аслас уж јылыө өөтө өтчөт брөгадөрлы.

Ужсө нуөдөм куза учот пуктөм

Колхозын колө лөөдөны чорыд нормајас да пөрадок урокөн ужјас вөчөм вылө. Брөгадөрјас вөзөдөны нормајас торја колхознөкөн тыртөм бөреан, уполномөченнөй вөзөдө брөгадәөн нормајас тыртөм бөреан.

Быд брөгадөрлы ковмас гөжавны:

а) ыжыд-ө задаәннө өөтөма брөгадәлы гектар өөртө да культура өөртө;

б) брөгадәса шленјаслыө өменнөј спісөк, сенө пасјасөны распөдјас;

в) ужалан нормајас да нуөдө ужалан табель.

Көза нуөдөм куза учот јылыө

Быд өіт лунө колхозса правленьнө јуөртө өіктсөөөтө көза мунөм јылыө (уна-ө да мыј көзөма).

XII.

а) Колхозса правленьнө ачыс да уполномөченнөјјас пыр вөзөдө уж мунөм бөреан качөство бөкөаныс. Прөіпөмајтө ужсө брөгадөрјаслыө (најө-өд кутөны кыв ужсө нуөдөмыө качөство бөкөаныс).

б) Правленьнөлы быт төдмөдны гөра-көза планјаснас да планјассө пуктыны өөрнө вылө батракјас, гөл крөстөна собраннөјас вылө, прөізводственнөй совөшщәннөјас вылө, кыскыны тәјө ужас батракјас да гөл крөстөна кыңә і шөркодөма олыө крөстөнаөс. Та кыңә уж нуөдөн планјассө колө пуктыны өөрнө вылө колхознөкјас общөй собраннө вылын.

в) Колхоз бердса правленьнөлы колө лөөдөны мерөпрөјәтөвөјас көјдысјас, робочөй скөт, көрымјас, інвентар вөзөм куза, меөө-нын колө чорыда вөзөдны классөвөј враг вредөтельствө бөреан (көрымјас сөтөм, скөт травөтөм, көјдысјас портөтөм да с. в.)

г) Колхозлөн став ужыс нуөдө колхознөкјас паскыда вөзөдөстчөмөн.

Правленьнөлы колө өөсавны да ошкыны торја колхознөкјасөс, кодјас бура ужалөны, лөөдөны премөјәјас өөталөм вылө фонд, индөвы најөс руковөдәшчөј ужјас вылө, котырты ударнөй брөгадәјас, паскөдны сөтсөиөтөчөскөј ордөжөөм колхознөкјас брөгадәјас, прөізводственнөй участөкјас да мукөд колхозјас костын.

Тәкөд өтщөщ став выныө өөсавны колхознөкјас-өзобрөтөтелјаслы.

СССР-са колхозцентрын прөдөдөтөтел Јуркөн.

Картина вылын: комсомөлөчјас өөталөны нөгајас колхознөкјаслы

Весавны став көйдөссө

Землеустройство таво кутас нуоёныны сомын колхозјаслы

Таво землеустроительной уж кутас нуоёныны сомын колхозјаслы. Посны колхозјаслы, абу-кө котыртчөма сиктын став крестанаыс, сещөм колхозјаслы ви́змусө кутас сетны да вундыны сельсовет, районвса землеустроитель шөктөм серти. Гырыс колхозјасын землеустройство нуоёныны кутас сомын землемерөн.

Тулыснас, мувылын ужавны заводитчытөз, колхозјаслы көча улө мујас лоө торјөдөма. Устав серти ужалыс колхозјаслөн колө шыагны сельсоветө, медем сижө вөчис колхозјаслы землеустройство. Та бөрын, сельсовет шөктас земельной обществос бөрјыны уполномоченнојјасөс колхозникјас да гөль крестана пөвсыс. Уполномоченнојјаскөд ужавны сельсовет ыстө шөщ асгыс торја мортөс. Та бөрын сельсовет чукөртө собрәннө (совещаннө), кытчө корө шөщ і агрономөс. Секи лоө лөбөдны урчитөмөн быд урочище ним, кодөс корө колхоз аслыс ужавнысө. Тани-жө лөбөдөны да индөны возө паскөдчан местасө колхозлы. Тајө собрәннө выласкө оз лөбөв, лыбө оз во агрономыс, секи сорнигіжөдсө да шуөмсө ыстөны сылы утверждөннө вылө. Кор ылөсыс лоө урчитөма, кушөм ви́зму корө колхоз, секи сельсовет арталө: уна-ө колхозлы воас ви́змусыс, кушөм нормадн (разверсточној ефинитсаөн) колхозлы сетны ви́змусө. Сельсоветлы тајө лөбөдны лоас со кыңи (прімер бөгтам сещөм сельсоветас, көни абу-на вөлөма некушөм переделјас ви́зму јуклөмын).

Сельсовет шөктөм серти бөрјысөны уполномоченнојјас гөль крестана пөвсыс, земельной обществос. Тајө коміссіјанас кутас веккөдлыны сельсоветса јуралыс. Сижө лөбөдө норма пүдсө (разверіточној јединитсаө). Сижөс лөбөдны лоас і налогөвөј списокјас серти, статистическөј сведөннөјас серти да јуасалөм серти. Некумын гөль-да шөркөдөма крестаналыс колө бөстны да щук артавны—уна-ө налөн ви́змусыс. Выль ви́змујас, көт і налөн строкыс абу-на прөјфитөма, бөстчөны тајө арталөмө. Кор тајөјасөс коміссіја установитас, төдмалас вөталөм да выль ви́змусө, ставыс сижө пырасөти шөтө, торјөн муыс і ви́зсыс. Норма лөбөдигөн ви́змусө озков урчитны сортјас вылө, первој сортө перевөдитөмөн. Прімер шуам сижө: коміссіја лөбөдс, арталіс став мујасөс керка-карта улыс, пашна улыс, көча улыс. Сиктын муыс 100 гектар ув, кытчө пырөны став мујасыс сортјасө артавтөг. А өөјыс лыдас сиктын 500 једок. Сижө-кө, нормамыс једок вылө воө 0,2 гектар. Сижө-жө і ви́јас выль весасјасө. Норма лөбөдөм бөрын сельсовет чукөртө асгыс заседаннө, корө шөщ сетчө гөль да шөркөдөма крестанаөс. Сельсоветса прөзидиум аслас решөннөнас помалө тајө ужсө. Објалутны сылыс решөннөсө вермас сомын колхоз.

Лөбөдөм норма серти арталөны, уна-ө ви́зму колө сетны колхозлы једок лыд серти.

Н. Т.

Выль нога көрөм заводитчис

Кубанскөј округын заводитчис көрөм. „Путь Ілјича“ нима колхозлы таво тулыс колө көрөны 10000 гектар му. Став көрөдысыс лоө протравитөма. Картина вылын: протравитөны көрөдыс.

өдзөдны көрөдыс весалөм!

Март 10 лун кешлө көрөдыс весалөмын вөлі мевозын Угтсылмаса район, меббөрын кысгө Кулөмдин район. Весалөма вөлі сек кешлө област папта 19.500 центнер лыбө 25% заданнөдыс.

Торја районјасын вөлөма со мыјда весалөмыс:

Сыктывкарсаын . . .	2300	цент. заданнө серти	17%
Ви́нсаын	5200	„ „	58%
Лузасаын	2500	„ „	17%
Јемвасаын	3200	„ „	34%
Удорасаын	1300	„ „	48%
Шојнатысаын	1100	„ „	20%
Кулөмдинсаын	400	„ „	3%
Ічвасаын	2400	„ „	35%
Угтсылмасаын	1000	„ „	60%

Јанөдам дыш шөфјасөс

„Ыжыд вын“ нима теңтуковса (Сыктывкар бердын) колхоз бердса культкоміссіја да тројка индылісны теңтуковса шөфјаслы, земкурсын велөдчыгјаслы ужавны тајө колхозас медем кыскыны унжык выль шленөс. Сомын земкурсын велөдчыгјас индылөм ужсө абу вөчөмаөг дај вегіг ез воыны отчотной собрәннөјас вылас.

Унаөн на пыг уж дінас абу кутчиглөмаөг, а мукөдыс егкө ветломаөг керкајасті да нарөгнө нинөм ез виставны асланыс уж јылыс. Тајі колхоз кыпөдан уж вылө ви́зөдөмыс культ коміссіја шуис, шөфјасөс земкурсын велөдчыгјасөс јанөдны „Комі колхозник“ гагетын јөзөдөмөн, медем прімитасны омөла ужалөмгыс кушөмкө мера.

Кыпөдам колхозјасын ужалан дістсіпліна

ТУВСОВ ГӨРА-КӨЗА МЕДГЫРЫГ УЖЈАС ВЫЛӨ ПРІМЕРНӨЈ НОРМАЈАС

(Вынөдөма СССР-са колхозцентр правльєннөдн 1930-өд воас март 3-өд лунө)

1. Колхозса став гөран-көзан уж да көча обслуживајтан ужјас вөчөбны өфельнөја, группасөдн і торја колхозникјасөдн.

Группөвөј сфельщина вөчөд сомын оз-кө поч лөбөдны торја колхозникјаслыс ужсө арталөм.

2. Сфельной ужјаслы донјас (расценкајас) лөбөдөм могыс колхозса правльєннө воэвыс лөбөдалө торја ужјас вылын (гөрөм, піновтөм, көзөм да с.в.) ужалысјаслы лунөа ужалан дон, 10 часа ужалан лунөд.

Тајө луноа ужалан доныс јукөс уж вөчан нормаса јединитса вылө, сижө сөвөа і лоө өтік гектар көзөм доныс.

Шуам, лунөа ужалан лун көзөм дөдн 10 часа ужалан лун дырјі—1 ш.

10 часнас көзан нормамыс 11 пада көзан машинаөн—4 га. Сижө-кө, 1 гектар көзөмыс—25 ур (100 ур : 4 = 25 ур).

Тајітө колхозникылөн ужалан доныс лоө сомын зїла (прөзводительнөја) ужалөм сајын. Көзас-кө сижө 3 гектар бөгтас 75 ур, көзас-кө 5 гектар—1 шайт да 25 ур.

а) 10 часа ужалан лун дырјі ловја таговөј вынөн ужалөм

1. Тувсовја гөрөм 2 амыса плугөн кык вөв дофалөмөн: чорыд муєин (почва) дырјі колө гөрны—0,9 гектар, шөркөдөм муєин—1,1 гектар.

2. Тувсовја гөрөм-жө өтік амыса плугөн өтік вөлөн: чорыд муєин дырјі нормамыс—0,5 гектар, шөркөдөм му-

өін дырјі—0,65 гектар.

3. өтік вөлөн кыч піна прөстөј пінаөн піновтөм өтік пөвсөн: норма—2,8 гектар, кыч піна „зїг-заг“-өн—2,5 га, 40 піна „зїг-заг“-өн—кык вөлөн—4,8 га, куйім вөлөн өө піна „зїг-загөн“—7 гектар.

4. өтік вөлөн 7 пада көзан машинаөн көзөгөн норма—2,2 га, кык вөлаөн 11 падаөн көзөгөн—4 гектар, ноль вөлөн 19 пада машинаөн көзөгөн—6 гектар.

11. Скөтјасөс дөзөртөм

Вөвјас дөзөртыөлы (коңухлы) колө вөчны ташөм ужјас: вөвјасөс јукталөм-вердөм, кујөд весалөм, лас-нїјас бөреа (стојлајас) ви́зөдөм, вөвјасөс уж вылө сетөм да уж вылыс вайөм бөрын прімитөм. Лөбөдөсө норма вөв дөзөртыөлы ви́зөдны 10 вөв бөреа.

Нормажасыс нарөвнө лөбөдөма ічөтөс, медем бурмөдны ужалан скөтөс дөзөртөм, торја-нин өтувјөн скөт ви́зан уж выль-на-да да буржык (пріспособленнөјжык) скөт ви́заніјас абу-өс да.

Колхозјаслы тајө нормажасыс лөбөд-

дны прімернөјөн, местајас вылын тајөјасөс колө вөлавны прөзводственнөј совещаннөјас вылын да вынөдны общөј собрәннө вылын.

(Мукөд пөлөс ужјас вылө нормажас лөбөдөны местајас вывса условіјөјас серти).

12. Вөчөм ужјас прімитан ног

1. Ви́зму бердса вөчөм став ужјас прімитавөдны ужысыс мындасө да бурлуисө (качөствөсө) арталөмөн.

2. Торја ужалысјас лыбө ужалысјаслөн группа (гөрыөјас, піновтыөјас, көзыөјас) асгыныс вөчөм ужнысө сдаятөны асланыс бригадірлы.

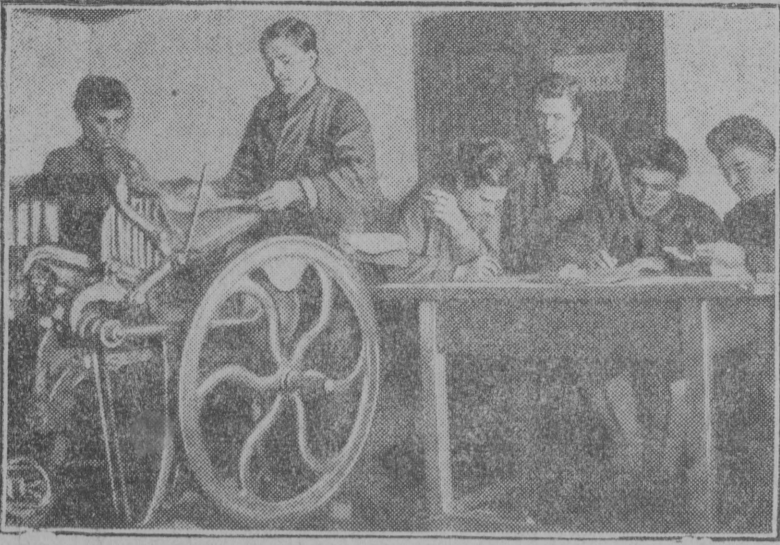
3. Бригадөан ужсө прімитө колхозса прөзводственнөј јукөдөн јуралыс (правльєннөса уполномоченнөј).

4. Быд колхозниклы колө сетны өфельнө-расчотной нїга, а көни оз поч, бригадір ордын колө лоны бригаданслөн өтувја нїга нїмовјас индалөмөн.

Расчотной нїгаө бригадір гїжалө став прімитөм ужсө, омөла вөчөм ужјас кыңи, код јылыс разрешајтчө горныс правльєннөдн лөбөдөм ногөн.

(Помсө ви́зөд 6-өд лыстб.),

Газет лезом колхозясын

Оренбургса ВКП (б) окружком шуом серти дорыв коллективизирютана район мунис „смычка“-лөн разрезной редакция колхозясыс обслуживатем выло.

Картина вылын: газет редакция ужало Павловской колхоз кустын, Оренбургской районын.

Уж видлаломон кылдөны
производительность

Новосибирск, март 18. Барнаул округын өтти ыжыд коммунаын видлисны, кушомажык кутас мунны ужыс, индыны-кө өтти кушомкө уж выло торја жөзөс, морт 3-сань 15-өз кымын, мед најө ужалисны сийө уж вылас дыржык, төлыг 7 кымын. Тајө бригадаас јуралыгыс веккөдлө став ужнас, арталө став нелучкијаскө ужгыс. Таји ужалгөн коммунарсас ужлөн производительности кык мында лоис.

13. Уж дон мынтөм

1. Став ужкө колө јуклыны разрада јас выло, уж өкта сертыс да сийөс вөчны кужанлун колөм (квалификация серти). Механизирютом колхозясын разрадыс колө лоны 7, механизирютом колхозясын—5 разрад. Медвылысса разрадыслөн уж доныс 7 разрада сетка серти оз ков лоны кујимпөв унжык медулысса сертыс, 5 разрада сетка серти—кыкпөв унжык оз ков лоны. Шуам, медвоца разрадыс 7 разрада сетка дырји ужалан доныс 1 шайт, то 7-өд разрадыслөн—3 шайт; 5 разрада сетка дыржыс-кө медвоца разрадыслө 1 шайт—медвылысса разрадыслөн оз ков лоны 2 шайтыс вылын.

14. Премияјас сетөм да уж дон чинтөм

Быд колхозын торјөдө премиялной фонд 25 урөн быд көдөм гектарыс.

2. Премияјачөны јона торјалана ужјас гөригөн, көдигөн, пиновтигөн, скөт дөфөритигөн да с.в., вөчма-кө најөс ужалан скөтөн да ужалан көлујөн лучкиа вөдитчөмөн.

3. Премияјачөны (өбмөн либө натураөн) торја ужалыјас, ужалыјаслөн группа, бригадајас-и.

4. Премияјас сетөб колхозса правленьнө шуом серти торја ужалыјаслы да группајаслы бригадајас заключеннө серти, а бригадајаслы да руководителјаслы—производственной јукдөын јуралыс заключеннөдөн, сөмын сийөс колб быд видлавны колхоз участкас производственной совещаннө вылын.

5. Торја ужалыедн либө ужалыјас группаыс унаыс лока уж вөчөмыс сет-

Тракторјасөн лоө гөрөма
330 гурс гектар му.

Саратов, март 19. Ныжнөј Волгаын тувсов гөра-көца кампаннө дырји кутас ужавны 19 машинотракторной станция. Тајө машинајаснас лоө гөрөма 330 гурс гектар му.

Кылөдчан кадөз колис өтти төлыс. Став ужалыјаслы боевөј өдјасөн колө лөөөдчыны кылөдчиг кежлө.

өб взысканнө: јөз возын јанөдөм, штраф, ичөтжык дон ујјас выло вуждөдөм да с.в. Наровнө лока ужалыјас да лок вөчөјас вештысөбны уж вывыс, на јылыс өорныс сувтөдөб общөј собраннө вылын.

15. Ужалан лун лөөдөм да ужлыс дисциплина кылдөм.

1. Ужалан лунлыс куцтасө да ужалгөн шөйтчөгјас лөөдөб колхозса правленьнө, көца ујјас срок кежлө вөчны арталөдөн.

2. Гырыс да жеңыд шөйтчан кадјас колө испөлујтны скөт вердөм выло, ужалыјаскөс вежөм выло, ужалан көлуј зонталөм выло.

3. Вөчөм ујјаслы нормајас уждон мынтан ног, уж примитан ног, да лока уж вөчөмыс взысканнөјас сеталан ног, лөөдөдө колхозса правленьнө производственной совещаннөјас вылын на јылыс өорнитөм бөрын да сөвөа вынөдөб колхозса общөј собраннө вылын. Тајө ужкө колө вөчны 10 лун воцыв көдны заводиттөз.

Правленьнө асгыс став мероприятеб колхозын уж лөөдөм јылыс нуөдө унжык жөзөс ужас кыскөмөн, да гөла шөркөдөма олыс группајас выло пыкөдөн, производственной совещаннөјас пыр, кытчө колө кыскыны шөркөдөма олыс крөстанаөс.

Јона-нын лучкиа колө виөдны уж дисциплина пуктөм выло гөриг-көдигөн, уж дисциплина пуктан ногјас лөөдөм бөрын, чорыда најөс пөртны олөмө.

СССР-са Колхозцентр правленьнөын јуралыс Јуркин.

Оз поц начкавны племеннөј да јөла
скөт

Чорыда вермасам скөт таргајтыөјаскөд

Сиктјасын колхозјас лөөдөмлы, посни крөстана овмөсјас социализм нога гырыс өтувја овмөсјасө пөртөмлы чорыда паныдаөны сиктса кулакјас.

Мед ескө омөлтчөдны подувсө колхозјаслыс кулакјас чорыда кутисны чинтыны (начкавны) скөтсө. Најө щөщ щөктөас бөргөныс вөтчыны шөркөдөма олыс крөстанаөс—начкавны скөтсө, вузавлыны јөла мөсјас, ужалан көлуј, көјдыс да сиз воцө, мед ескө падмөдны сиктын социализм нога овмөс течөмлы.

Колхозјасө пырыс гөль да шөркөдөма олыс крөстаналы отсөг сетөм куца да налы кулакјаскөд вермасны отсалөм мөгыс, колө дугөдны государство-са да кооперативной организатсияјаскөс, кодјас лөөдөны—вузалөм выло јайсө, да торја жөзөс, племеннөј да јөла скөт, начкөлөмыс, сиз-жө налыс кукаңјаскө. Начкавны поцө сөмын сөщөм скөт, кодјас пөрысгун-вөсна либө мукөдтор вөсна бур-сө оз-нын вермыны сетны. Сөмын секі колө бөстны щөктөм начкөм вылас торја организаслыс (сиктсөвет да с. в.).

Скөт начкавны скөтөс торја начкөланінјасын кыңзи оз поц. Та вөсна сиктсөветјаслы колө лөөдөдө авны скөтөс торја начкөланінјас. Скөтөс начкыны бөкын поцө, кор мыј вөсна-кө сийөс оз поц сетчө вөјөднысө, сөмын сиктсөвет лөзөмөн. Көни скөт виөдныс јонжыка паскалөма—оз поц начкавны 130 воын чужыс кукаңјаскөс.

Кулакјасөн лөкнога уж ну-дөм вөсна дугөдны најөс начкавны да вузавны көт кушөм скөт. Најө вермасны сөмын вузавны колхозјаскө, совхозјаскө да сөщөм нога мукөд өтувтчөмјаскө.

Зон сиктјас-кө котыртчөны кушөмкө өтувтчөмө—некодлы оз поц начкыны да вузавны скөт, сиз-жө вузавны ужалан көлуј да мукөдтор.

Колхозјаскөс да мукөд өтувтчөмјаскөс кредитуйтны поцө сөмын секі, кор сетчөс шленјаслөн ем скөт да көјдыс, өтувтчөмө пыртөз окладной листјаскө индөм мында.

Крајөн да облагтөн скөт начкөлөм дугөдөм јылыс шуөмјас лөзтөз-кө колхозө либө мукөд өтувтчөмө пырыс начкис скөтсө, либө вузалис ужалан көлуј, көјдыс да мукөдтор, секі сийөс вноссө тыртө сийө вузалөм дон мындаөчыс.

Уждысан төварішчествојаслөн колө индөм срокөз перјыны став ужжөзсө скөт начкөлысјаслыс, ужалан көлуј, көјдыс да мукөдтор вузалисјаслыс.

Колө дугдыны ужжөзјас сөтавны колхозјаслы да мукөд өтувтчөмјаслы, кодјас лөзөны ас шленјаскө вузавны скөт, ужалан көлуј да көјдыс либө ужжөзөн бөстөм сөм выло авныс налыс нөбөны тащөмторјаскө.

Скөт бөсталисјаслөн колө видлавны скөтсө, мед ескө ез сурны начкөм выло племеннөј скөт-либө јөла мөсјас. Тајө скөтсө колө сетны колхозјаскө либө совхозјаскө.

Гөль да шөркөдөма олыс крөстанаөс кыскөмөн колө чорыда паскөдны виставлан уж, меда-нын дорыв коллективизатсия нуөдан районјасын, мед колхозјаскө да мукөд өтувтчөмјаскө пыригөн гөль да шөркөдөма олыс крөстанаөс ез начкавны да вузавлыны скөтсө да вылынжык индөмторјас. Тајө ставыс мед вөлі пырө өтувтчөмас. Тајө виставлан кампаннөсө нуөдигөн медакө колө виөдлыны гөль да шөркөдөма олыс крөстаналы виставлөм выло, кушөм лөктор тајө вузавлөмыс да начкөлөмыс аслыныс-жө вөјө.

Скөт вузалисјас да начкөлысјас, сылы отсасысјас, меда-нын кулакјас, чорыда кутасыны мыждыны.

Кооператив Лобосаөс
вунөдөма

Чуклөмын (Вичин р.) 95 кварталын, Лобосаын ужалө 80 вөр-лөчыс. Ужалысјаслы продуктајасысла лоө ветлыны 7 кило-метр сөјө, а ларокас вузасыс Сажин луннас кујлө нар вы-лын. Ужалыслөн лун вошө продуктала ветлигөн, а кооператор кујлө. Тајөс колө пыр-жө бырөдны.

Сөвөа кооператив көсјылис вөжны зөр виөпыран вежон кежлас, а вөис вежон помагөм бөрас.

Сөгып ларокө вөјлисны жежыд-наң, кампет да мукөдтор, а Лобосаө нынөм ез вөјлыны.

Төдыс.

Отв. редактор **И. Оботуров.**